

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСНОВИ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Банкиране и застраховане“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Хр. Благойчева)

2.
(доц. д-р Ст. Киров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Ст. Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината изучава базисните постановки и процеси в системата на осигурителната защита на населението в България и обвързаността с осигурителното законодателство в рамките на Европейския съюз.

Дисциплината формира знание и разбиране за:

- предпоставките за възникване, ролята и въздействието на социалното осигуряване в икономическия и социалния живот;
- действащите към момента финансова организация и фондова практика на социалното осигуряване в България;
- мерките за координиране на социалноосигурителните системи в ЕС;
- приложението на цифровизацията в организацията, дейността и контрола върху процесите в осигурителната защита на индивидите и домакинствата.

Студентите ще могат да приложат придобитите знания и умения за:

- разбиране и обясняване на протичащите в страната осигурителни процеси;
- самостоятелно изграждане на отношение и оценка към тях;
- извършване на критичен анализ и синтезиране на идеи;
- прилагане на наученото в практиката - чрез изчисляване на размерите на осигурителните вноски и на получаваните обезщетения;
- дискутиране и прилагане на Европейското законодателство в изучаваната област.

Преподаваният материал предоставя възможност на студентите за разширяване на знанията и формиране на нови умения при изследване на публичното преразпределение на ресурсите и влиянието върху финансовите решения на бизнеса и доходите на домакинствата, както и банковото обслужване на паричните потоци.

Дисциплината има хибриден характер, тъй като засяга и теми, свързани с направленията „Социални дейности“, „Администрация и управление“ и „Здравни грижи“. Трите ключови компетентности, които се очаква да развият студентите, в процеса по изучаването ѝ, са цифрови, личностни и предприемачески.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. ОБЕКТИВНА НЕОБХОДИМОСТ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	3	3	
1.1.	Преразпределение на ресурси за задоволяване на обществени потребности;			
1.2.	Моделът на държавата на благосъстоянието;			
1.3.	Икономическа рационалност на преразпределението - парето ефективност, утилитаризъм, колективно потребление.			
	ТЕМА 2. ИСТОРИЧЕСКА РЕТРОСПЕКЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	3	2	
2.1.	Възникване и развитие в световен мащаб			
2.2.	Етапи на развитие в България			
2.3.	Акцентът върху социалното осигуряване в обединена Европа			
2.4.	Проблемите на глобализацията			
	ТЕМА 3. ХАРАКТЕР И СЪДЪРЖАНИЕ НА			

СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		2	3	
3.1.	Концепциите за солидарността в обществото			
3.2.	Предмет на социалното осигуряване			
3.3.	Принципи на организация			
ТЕМА 4. ФОРМИ НА ОСИГУРИТЕЛНА ЗАЩИТА СРЕЩУ РИСКОВЕТЕ НА ТРУДА		2	3	
4.1.	Модели и концепции			
4.2.	Задължително осигуряване			
4.3.	Доброволно осигуряване			
ТЕМА 5. СУБЕКТИТЕ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		2	3	
5.1.	Социалните групи в обществото. Осигурителна съвкупност			
5.2.	Осигурители и осигурени лица			
5.3.	Осигурителни институции			
ТЕМА 6. ФИНАНСИРАНЕ НА СОЦИАЛНО-ОСИГУРИТЕЛНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ		3	3	
6.1.	Финансирането като преразпределителни отношения			
6.2.	Системи за финансиране			
6.3.	Фондово управление на ресурсите			
ТЕМА 7. ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ		3	3	
7.1.	Моделът на пенсионно осигуряване в България			
7.2.	Фондовете в публичното пенсионно осигуряване			
7.3.	Финансова организация на частното пенсионно осигуряване			
ТЕМА 8. ОСИГУРЯВАНЕ СРЕЩУ ВРЕМЕННА НЕТРУДОСПОСОБНОСТ		3	3	
8.1.	Профили на временната нетрудоспособност			
8.2.	Защита срещу рисковете "Общо заболяване" и "Майчинство"			
8.3.	Осигуряване срещу трудова злополука и професионална болест			
ТЕМА 9. ПРАКТИКИ НА ОСИГУРИТЕЛНА ЗАЩИТА СРЕЩУ ИКОНОМИЧЕСКИ РИСКОВЕ		3	3	
9.1.	Същност на икономическите рискове в социалното осигуряване			
9.2.	Задължително и доброволно осигуряване срещу рисковете "Безработица" и "Необходимост от професионална квалификация"			
9.3.	Защита при откриване на производство по несъстоятелност на работодателя			
ТЕМА 10. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ		3	2	
10.1.	Специфика на здравното осигуряване			
10.2.	Основни модели за финансиране на здравноосигурителните системи в световен мащаб - прилагане в обществен и частен вариант			
10.3.	Форми на организация на здравното осигуряване			
ТЕМА 11. ЕВРОПЕЙСКИЯТ СОЦИАЛЕН МОДЕЛ		3	2	
15.1.	Координация в социалното осигуряване на европейско ниво			
15.2.	Организация на социално осигурителните обезщетения в държавите-членки на ЕС			
15.3.	Удостоверяване на осигурителния стаж на основание международни договори			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Обзор на теоретически постановки и практическа функционалност	1	30
1.2.	Изчисляване на казуси	1	35
1.3.	Тест /с отворени и затворени въпроси/	1	35
Общо за семестриалното оценяване:		3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит		80
Общо за сесийното оценяване:			80
Общо за всички форми на контрол:			180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Осигурителни системи и фондове. Учебно помагало, Изд. „Наука и икономика” при ИУ-Варна, 2020.
2. Иванов, И. и др. Социално осигуряване. София: ИК Труд и Право, 2024.
3. Павлов, Н. Осигурителни схеми, изд. "Фабер", 2011.
4. Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване (за съответната година).
5. Кодекс за социално осигуряване

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. (2021). Защита на личните данни в социалното осигуряване в условията на цифровизация, Сборник доклади от Кръгла маса "Защитата на личните данни и дигитализацията - предизвикателства и перспективи", организирана съвместно от Научноизследователски институт и катедра „Правни науки“ 01.10.2021 г., Варна: Наука и икономика, с. 86-95.
2. Благойчева, Хр. Осигурителни системи и фондове, Изд. „Наука и икономика” при ИУ-Варна, 2016.
3. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
4. Христосков, Й., Социално осигуряване, УИ „Паисий Хилендарски“, 2022.
5. Закон за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система
6. Закон за комисията за финансов надзор

Април 2024